

denne Medsættelse, saa er det ogsaa, fordi jeg tror, at det er under den Forudsætning, at dersom det skulde vise sig, at denne Prøve med et Artiumskursus fører til et heldigt Resultat, og at Befolkningen fremdeles ønsker at opretholde det med de Offre, som dertil kræves fra dens Side, da vil man ogsaa herfra dette Things Side og fra Regeringens Side ikke undslaa sig for at give mindst et lignende Bidrag dertil. Under denne Forudsætning er det, jeg gaar med til at stemme for Endringsforslaget.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Seavenius): Den Forudsætning, under hvilken de to meget ærede Rigsdagsmænd for Bornholm kunne slutte sig til Flertallets Forslag, bestaar deri, at de mene, at naar man ovre paa Bornholm vil give et passende Bidrag til at opretholde dette Artiumskursus, vil man heller ikke fra Regeringens og Rigsdagens Side være uwillig til at bidrage Noget for Statens Vedkommende, men Herregud! det er jo derom, Spørgsmaalet dreier sig, det er jo det, som Flertallet erklærer, at det ikke vil. Ovre fra Bornholm kan man faae 1,300 Kr. til dette Artiumskursus, og der er fra Regeringens Side foreslaaet 1,600 Kr. dertil. Det er jo altsaa just det, der fra Regeringens Side er foreslaaet, som de to ærede Herrer ønske skal ske. Naar de nu stemme med det øvrige Flertal for at negte Bevillingen eller nedjætte den, saa er der fra Regeringens Side ikke Andet at gjøre, naar det bliver det endelige Resultat af Rigsdagens Forhandlinger, end at tilskrive Skolen: Saadan er Forholdet. I kunne altsaa ikke til næste Aar paabegynde et nyt Artiumskursus, I kunne slutte det gamle, men saa er ogsaa den Ting færdig, og at man saa efter engang at have haat et toaars Artiumskursus og har holdt op med det, senere i Tiden skulde kunne faae Kommunen og Rigsdagen til at bidrage hver sin Del, er jo i den Grad usandsynligt, at man ganske kan horte fra det. Nei, Sagen maa afgjøres iaar. Nu er Spørgsmaalet, hvorvidt Staten vil bidrage til dette Artiumskursus, eller om den ikke vil. Hvad Realkolerne angaar, da skal jeg lige overfor det ærede Medlem for Velle Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) sige, at jeg tvivler ganske vist ikke paa, at han har megen Interesse for

Realkolerne, men det forekommer mig, at den bedste Maade at vise sin Interesse for disse Skoler er, at bevilge det, som Regeringen har forlangt, og som ikke er en Forhøjelse, der forholdsvis er større, end der Aar for Aar er blevet forlangt fra Regeringens Side og Aar for Aar er blevet bevilget af Rigsdagen, undertiden endogsaa med Fordringer fra Rigsdagens Side om Mere, end hvad Regeringen havde forlangt. De Forhøjelser, der ere skete, ere foretagne væsentlig i Henhold til den Fretvents, vedkommende Skole har. Nei, ville de Herrer vise deres Interesse for Realkoleundervisningen, saa maa de bevilge de Penge, som ere nødvendige til dens Vedligeholdelse og Fremme, og ikke negte dette med smukke Ord om, at man i den nærmeste Fremtid altid kan vende tilbage til dette Spørgsmaal og da igjen bevilge det, der er nødvendigt. Hvad de to Grunde for Negtelsen, som det ærede Medlem anførte, angaar, da skal jeg ærlig tilstaa, at den sidste var mig absolut uforstaaelig, nemlig Hensynet til Examenkontrollen; den forstaaer jeg ikke og er altsaa ikke istand til at være paa den. Men hvad den første angaar, da var det i høi Grad uretfærdigt, hvad det ærede Medlem fremkom med. Det er ikke Tilfældet, at den almindelige Almueundervisning rundt omkring i Byerne, hvor der er Realkoler, er gaaet tilbage, den er tværtimod gaaet fremad, efter at Realkoleundervisningen er begyndt. Efter den Opfordring, der ganske vist blev stillet ifjor eller iforfjor fra Finantsudvalgets Side, er der af Administrationen gjort, hvad der kunde gjøres, idet der er tilfrevet de Byer, hvor Almueundervisningen endnu stod paa det gamle Standpunkt, 18 Timers Undervisning, at de maatte være betænkte paa, saasnart de kunde, at forhøje Timetallet og i det Hele gjøre Almueundervisningen bedre. Dette er allerede opnaaet paa to Steder og vil rimeligvis om ikke lang Tid blive opnaaet paa et tredie. Der er endnu tre Kommuner, hvor Almueundervisningen staar paa det gamle daarlige Standpunkt, og der var speciel Grund, hvorfor Administrationen endnu ikke mente lige overfor disse Kommuner's øieblikkelige økonomiske Stilling at kunne fordre Forandring heri, men Administrationens Opmærksomhed er henvendt derpaa, og det vil ganske vist lidt efter lidt blive gennemført,